

SVEIKI, SULAUKĘ ŠVENTŲ VELYKŲ!

LIETUVOS ČERNOBYLIEČIAI!

Sakoma, jog kartu su pavasario saule,
su šv. Velykomis į žemę sugrįžta gyvenimas ir džiaugsmas.
Tesugrįžta jis ir į Jūsų namus, ir į Jūsų širdis!
Asociacijos „Lietuvos judėjimas „Černobylis“ taryba

* * *

GERBIAMI PRIENŲ IR BIRŠTONO ČERNOBYLIEČIAI!

Kiekvienas pavasaris mums
Dovanoja atgaivą, džiaugsmą,
Šv. Velykų ryto nuojautą.
Tegul bundanti žemė gaudžia
Prisikėlimo varpais, nešdama Jums
Gerumo, vilties ir atpirkimo džiaugsmą.
LJC Prienų komiteto pirmininkas Kęstutis Kazlauskas

* * *

MIELI ČERNOBYLIEČIAI!

Ir vėl, kaip ir kiekvienais metais, artinasi šventės tik, deja,
ne visi mūsų kolegos jų sulaukė. Tokia jau negailestinga
gyvenimo realybė.
Šventų Velykų ir artėjančių Černobylio 31-ųjų metinių
proga nuoširdžiai sveikiname visus černobylicius ir jų
šeimų narius; linkime, kiek tik įmanoma, geros sveikatos
jums ir jūsų artimiesiems.
*Vilniaus krašto Černobylicių sąjungos „Radiati“ pirmininkas
Antanas Turčinas*

* * *

Kiekvienas pavasaris jums tegul dovanoja atgaivą,
džiaugsmą, gerumą ir viltį šv.Velykų rytą.
Mažeikių rajono černobyliciai

Tegul pavasariniai lietūs
nuplaus išgyvenimo dulkes,
o pirmieji saulės spinduliai
atneš džiaugsmą ir laimę
šv.Velykų rytą.

Kelmės rajono černobyliciai

* * *

Su šv. Velykom į žemę
sugrįžta gyvenimas ir
džiaugsmas,
tad tegul sugrįžta
džiaugsmas į jūsų namus ir
į jūsų širdis.

Pakruojo rajono černobyliciai

* * *

ČERNOBYLIEČIAI!

Linkime jums tvirtybės,
saulėtos laimės bei
skaisčių veidų.
Ir tegul namus aplanko vien
ramybė ir ištikimos širdys
mylimų žmonių.
Su šv. Velykom!!!
Raseinių rajono černobyliciai

* * *

Nors dar nežydi lauko gėlės
Ir drugio sparnas skuosto
nepalies,
Tegul pakils, kas rudenį
nunyko,
Tegul Velykų saulė mums
vėl švies!

*Sveikina Druskininkų miesto
ir Varėnos rajono černobyliciai*

Pavasario dienos išaušo, prašvito,
Pabudo užmigę gamtos veikalai;
Ir meldė nuo Viešpaties apdaro kito
Bailiai iš po sniego išlindę šilai.
Numetus ledus, nusidžiugus Venta,
Bučiuodama krantą, banguoja, putojas;
Ją sveikina pempės giesmė paprasta
Ir žagrę išėjęs mėginti artojas.
Prasijuokė saulė skaisčiais spinduliais,
Vaikai vienmarškiniai palangėmis šildos;
Dabinasi girios drabužiais žaliais,
Ir žiedas ant kalno iš pumpuro gvildos.
Velykos! Velykos!.. Kas jūsų nelaukė
Kaip vaikas margai išrašyto kiaušinio!
Taip jūsų ši metą eilė nusitraukė* –
Norėję atvykti be rūbo žieminio.
Bet štai ir sulaukė! Giesmė velykinė
Išbėgo į tolimą dangų šaunai;
Užkaito iš džiaugsmo atšalus krūtinė,
Ir laimės ilgėjos nubudę sapnai.
Bet laimę sutinksi ant žemės retai,
Ji taip, kaip pavasario šypsos saulutė –
Tai meile nušvinta, tai žiūri šaltai,
Net dreba vainikai**, ją rūšią pajutę.

Maironis / Darbininkas, 1921 03 27, nr. 8, p. 1

* nusidriekė

** gėlių ar žolynų pynės arba lajos

Černobylio katastrofos 31-osios metinės bus pami-
nėtos šių metų balandžio 26 dieną Vilniuje, Sapi-
gos parke, prie paminklo „Černobylio aukoms atminti“.
Minėjimas ir gėlių padėjimas vyks 10.30–12.00.
Kauno rajone, Domeikavoje, prie Lietuvos kankinių baž-
nyčios paminėjimas ir gėlių padėjimas vyks 11.00.
Kiti asociacijos „Lietuvos judėjimas „Černobylis“ nariai
31-ąsias Černobylio katastrofos metines paminės rengi-
niais vietose. Informacijos kreiptis į savo organizacijas.
„Č.“ inf.

Konferencija Kaune

Asociacijos „Lietuvos judėjimas „Černobylis“ ataskaitinė-rinkiminė konferencija įvyko 2017 metų sausio 21 dieną Kaune, miesto savivaldybės mažojoje salėje.

Asociaciją „Lietuvos judėjimas „Černobylis“ (toliau LJČ) vienija šešiolika narių. Posėdyje dalyvavo dešimt balso teisę turinčių organizacijų atstovų. Taip pat svečių teisėmis dalyvavo ir kiti LJČ nariai.

Posėdžiui pirmininkavo LJČ pirmininkas Pranas Paškevičius, sekretoriaus Kęstutis Kazlauskas. Pirmininkas pristatė reglamentą ir preliminarį darbotvarkę. Pataisymų ir pasiūlymų nebuvo, taigi darbotvarkė buvo pritarta be pastabų. Darbotvarkę sudarė LJČ tarybos veiklos ataskaita, LJČ naujojo pirmininko rinkimai, LJČ tarybos narių skaičiaus nustatymas, LJČ tarybos rinkimai, pirmininko pavaduotojo ir atsakingojo sekretoriaus rinkimai, revizijos komisijos sudarymas, klausimai dėl nario mokesčio, dėl asociacijos narių, nevykdančių veiklos statuso, ir kiti klausimai. Bendru sutarimu dienotvarkė buvo pritarta.

Konferencijos pradžioje tylos minute buvo pagerbti mirę černobyliciai. Paskui P. Paškevičius trumpai apžvelgė 2012–2016 metų LJČ veiklą. Informavo susirinkimo dalyvius apie LJČ dalyvavimą tarptautinės organizacijos „Chernobyl Union“ veikloje, darbo planus ir perspektyvas.

Vėliau pasisakė visų susirinkime dalyvaujančių asociacijos narių atstovai: G. Jančiauskas, K. Kazlauskas, T. Maslauskienė, J. Vaškevičienė, A. Četrauskas, V. Šurna, K. Čijunskis, A. Daubaras. Taip pat turėjo galimybę pasisakyti svečiai. Buvo išsakytos įvairios problemos, su kuriomis susiduria černobyliciai įvairiuose Lietuvos regionuose. Aptarti galimi problemų sprendimų būdai ir perspektyvos, bendraujant su Lietuvos bei vietos valdžios atstovais.

Po diskusijų ir praėjusios kadencijos veiklos aptarimo P. Paškevičius įteikė padėkos raštus aktyviausiems LJČ nariams, atstovaujantiems černobylicių interesams.

Kitai kadencijai į LJČ pirmininko pareigas buvo pasiūlytos Antano Turčino, Gedimino Jančiausko ir Prano Paškevičiaus kandidatūros. Diskusijų metu A. Turčinas ir G. Jančiauskas atsiėmė savo kandidatūras. Daugiau pasiūlymų nebuvo. Tad konfe-

rencijos dalyviai vienbalsiai balsavo „už“ ir asociacijos pirmininku naujai kadencijai buvo prerinktas Pranas Paškevičius.

P. Paškevičius pasiūlė patvirtinti septynių narių LJČ tarybos sudėtį. Tam buvo pritarta bendru sutarimu. Po diskusijų ir kandidatūrų aptarimo į LJČ tarybą, be jau išrinkto pirmininko P. Paškevičiaus, buvo pasiūlyti dar šeši nariai: Algis Četrauskas (Druskininkai), Antanas Turčinas (Vilnius), Gediminas Jančiauskas (Kaunas), Kęstutis Kazlauskas (Prienai), Jovita Vaškevičienė (Raseiniai), Teresė Maslauskienė (Klaipėdos rajonas). Daugiau pasiūlymų nebuvo. Pirmininkas paklausė, ar galima balsuoti už visą sąrašą, ar reikia atskirai už kiekvieną. Susirinkusieji pritarė balsuoti už visą sąrašą. Pirmininkas informavo, kad pagal LJČ įstatus tarybos rinkimams numatytas slaptas balsavimas, tačiau susirinkimo dalyviai vieningai nusprendė, kad jau sutarus dėl balsavimo už visą sąrašą slaptas balsavimas netenka prasmės. Pasiūlyti tarybos nariai buvo vienbalsiai išrinkti.

Po LJČ tarybos rinkimo P. Paškevičius pasiūlė LJČ pirmininko pavaduotoju išrinkti Antaną Turčiną, o LJČ atsakingojo sekretoriaus pareigoms patvirtinti Gediminą Jančiauską. Šioms kandidatūroms buvo vienbalsiai pritarta.

Po diskusijų ir aptarimo buvo pasiūlyta nesudaryti revizijos komisijos, kadangi LJČ finansinės veiklos vykdyti neplanuoja ir atlyginimų niekam nemokės. LJČ taryba dirba visuomeniniais pagrindais, vykdo bendros veiklos organizatoriaus ir koordinatoriaus funkcijas. Asignavimų valdytojais yra visi asociacijos LJČ nariai, kurie savo lėšomis prisideda prie bendros veiklos. Šiam siūlymui taip pat buvo pritarta.

Svarstant klausimą dėl nario mokesčio, buvo pasiektas vieninga nuomonė, kad asociacijos nariai nario mokesčio nemokės, tačiau savo turimomis lėšomis prisidės prie LJČ rengiamų renginių.

Pirmininkas pateikė informaciją apie asociacijos narius (komitetus), kurie yra nepasiekiami pagal turimus kontaktinius duomenis ir apie kurių veiklą nieko nėra žinoma. Pasiūlė dvi išeitis: šalinti iš asociacijos, vadovaujantis LJČ įstatu 3 sk. 3.5 p., arba bandyti LJČ vadovybės iniciatyva ieškoti su jais kontaktų. Po

Pirmininkas Pranas Paškevičius skaito pranešimą.

Dalies konferencijos dalyvių nuotrauka prisiminimui.

diskusijų nutarta išsiųsti Klaipėdos komitetui raštą su paklausimu dėl bendradarbiavimo. Gavus neigiamą atsakymą arba negavus per tris mėnesius nuo laiško išsiuntimo dienos jokie atsakymo, laikyti, kad Klaipėdos komitetas nutraukė savo narystę LJČ, o taryba įgaliojama juridškai sutvarkyti Klaipėdos komiteto pašalinimą iš LJČ. Su Pagėgių, Šilutės ir Radviliškio komitetais nutarta ieškoti ryšių, o su Skuodo ir Plungės komitetais susisiekti ir padėti organizuoti jų veiklą.

Tuo konferencija baigė savo darbą, o vėliau prie kavos buvo aptarti ir asmeniškėsni reikalai.

„Č.“ inf.

Šių metų vasario 17 dieną netikėtai mirė vienas asociacijos „Lietuvos judėjimas „Černobylis“ steigėjų, ilgametis LJČ koordinacinio centro narys, 1999–2001 metais ėjęs asociacijos „Lietuvos judėjimas „Černobylis“ pirmininko pareigas **ROBERTAS MOCKAPETRIS**. Reiškiame nuoširdžią užuojautą velionio šeimai ir artimiesiems.

Asociacijos „Lietuvos judėjimas „Černobylis“ taryba

„Astravo AE mūšis seniai pralaimėtas“

Rolandas Paulauskas: „Astravo AE mūšis seniai pralaimėtas.“

Aplinkos ministras Kęstutis Navickas bandė įtikinti savo kolegas iš Europos Sąjungos šalių palaikyti Lietuvos reikalavimą, kad būtų stabdoma Astravo AE statyba. Ar išgirs mus sočioji Europa, jei Astravo boikotui nepitaria net latviai ir estai? Apie tai pokalbis su Nepriklausomybės Akto signataru Rolandu Paulausku.

– Ko mes tikimės su tokiais pareiškimais, kai apie 90 procentų atominės jėgainės Astrave jau pastatyta?

– Labai aiškiai reikia sudėlioti akcentus, kodėl Astravo AE apskritai yra statoma. Nes mes uždarėme Ignalinos atominę jėgainę, o Baltarusija buvo pagrindinė Ignalinos AE elektros pirkėja. Mes dėl Europos Sąjungos uždarme elektrinę ir suduodame smūgį Baltarusijai, kurioje atsirado energetinė skylė.

Vėliau mes buvome pasiruošę statyti naują atominę Visagine, o baltarusiai siūlėsi statyti kartu. Bet tada mes jų į draugiją nepriėmėme, nes Aleksandras Lukašenka dar buvo diktatorius. O šiandien, po trejų ar ketverių rinkimų, jis, kaip žinote, jau nebe toks baisus diktatorius.

Toliau. Ėmėsi statyti savo atominę elektrinę, baltarusiai ir vėl siūlė mums kartu tai daryti. Jeigu būtume priėmę šį siūlymą, būtume galėję daryti įtaką ir vietos pasirinkimui, ir daugeliui kitų dalykų. Bet mes dar kartą pasiuntėme baltarusius po velnių. Taigi, kieno čia yra bėda, kad elektrinė jau beveik pastatyta? Visa tai, kas vyksta, yra mūsų pačių klaidos, o pirmiausia Andriaus Kubiliaus Vyriausybės, prezidentės, kuri sėdėjo ir nieko neveikė, o dabar staiga visi susizgribo ir šoka prieš lekiantį garvežį.

– Lietuvą uždaryti Ignalinos jėgainę spaudė ES, ypač Švedija. Kodėl šiandien švedai tyli? Juk Astravas ne taip

toli nuo Ignalinos, ir pavojaus atveju Skandinavija neišvengtų radioaktyvaus debesies.

– Netiesa. Vienu metu buvo Ignalinoje problemų, bet Lietuva, tarptautinės bendruomenės padedama, tas problemas išsprendė ir TATENA, tarptautinė branduolinio saugumo organizacija, mums pretenzijų neturėjo. Ta elektrinė galėjo dirbti dar daugybę metų, bet mes patys nusprendėme ją uždaryti, nes labai norėjome įtikti Briuseliui. Ir dabar esame pasiruošę tėvą ir motiną parduoti, kad tik naujas šeimininkas būtų mumis patenkintas.

O dėl Astravo jėgainės – kaip galima uždrausti suvereniai valstybei Baltarusijai statyti atominę elektrinę, jeigu tų elektrinių visoje Europoje pilna? Tokį patį reaktorių statosi švedų kaimynė Suomija. Kokios pretenzijos gali būti, kai atvažiuoja TATENA atstovai vertinti, ar laikomasi saugumo normų, ir baltarusiai jų laikosi? Kokiu pagrindu galima neleisti jiems statyti tos elektrinės?

Jeigu manęs paklaustų, aš būčiau už tai, kad pasaulis apskritai atsisakytų atominės energetikos, bet šiandien ES tų jėgainių yra galybė ir bet kuri, jeigu sprogtų, nuneštų pusę Europos. Tai, kad Astravas yra tik už 50 km nuo Vilniaus, irgi nėra joks ekscesas, nes, pavyzdžiui, Briuselyje atominė elektrinė stovi kone miesto viduryje.

– Kodėl Lietuvos iniciatyvos nepirkti Astravo AE pagamintos elektros energijos nepalaiko net mūsų artimiausi kaimynai?

– Kiekvienas sveiką nuovoką turintis žmogus pasakys, kad mes užsiimame kažkokiais *dvyvais* – mūsų visi argumentai nepamatuoti. Juolab kad patys esame kalti dėl šitos situacijos. O latviai iš šono mato mūsų kvailiojimus ir, aišku, neina iš paskos –

sako, kad pirks Astravo elektrą, jeigu ji bus pigesnė. O paskui ir mes per Latviją tą pačią elektrą pirsime, tik dar brangiau mokėdami.

Užuot kvailai politikavus, mums reikėtų pasižiūrėti, kaip gauti naudos iš susiklosčiusios padėties. Kažkodėl dabar visi bijo net užsiminti apie Kruonio hidroakumulacinę elektrinę, kuri yra viena didžiausių pasaulyje ir ne-naudojama, nes ji buvo pastatyta, kad priimtų perteklinę naktinę energiją iš Ignalinos AE, kuria vanduo keliaamas į rezervuarą, o ji išleidžiant papildomai gaminama elektrą. Baltarusiai irgi susidūrė su problema, kur dėti naktinę Astravo elektrą, ir siūlėsi išsinuomoti Kruonio elektrinę, bet mes ir to atsisakėme. Galėjome gauti iš Baltarusijos pigesnę elektrą negu dabar ir dar didelius pinigus už Kruonio nuomą, o dabar visose srityse esame pralaimėję, bet ir toliau tęsiame kvailystes, agituodami ES remti mūsų pasipriešinimą beveik pastatytai Baltarusijos elektrinei.

– Manote, kad iš ES tikrai nebus jokio palaikymo?

– Pafantazuokime, kad mes esame kažkokie Briuselio viršininkai ir kad atvažiuoja iš Lietuvos veikėjas ir pradeda aiškinti tą patį, ką aiškina savo piliečiams. Neims gi Briuselis atvirai ginti Baltaru-

sijos – jis pritars, linguos galvą, o viduje juoksis, reiškdamas paramą mūsų susirūpinimui dėl elektrinės saugumo.

– Ar nepanašiai su mūsų premjeru kalbėjo Vokietijos kanclerė Angela Merkel?

– O kaipgi kitaip! Juk lygiai tas pats vyko ir su dujų vamzdžiu „Nord Stream“, kuris eina Baltijos jūros dugnu. Prisiminkime, kaip kažkada Rusija siūlė tiesti dujotiekį į Europą per Lietuvos teritoriją. Kai mes atsisakėme, tada Baltijos jūros dugne atsirado pirmasis „Nord Stream“ vamzdis. Vokiečiai savo problemas išsprendė, ir netgi pigiau, o mes galėjome turėti pelno iš dujų tranzito, bet „neprileidome Ivano prie vamzdžio“. Toliau – Bulgarija, ES spaudžiama, atsisakė priimti iš Rusijos kitą dujų vamzdį, vadinamąjį Pietų srautą. O vokiečiai kartu su rusais ramiai sau tiesiasi antrąją „Nord Stream“ liniją po Baltiją.

– O dabar dar teks pakloti 800 mln. eurų ir už būsimą sinchronizaciją su europiniais elektros tinklais, kad atsiribotume nuo baltarusiškos energijos?

– Taip, sumokėjome už naujas elektros jungtis, už kabelį su Švedija, mokame ir dar mokėsime ir už pačios Ignalinos AE uždarymą. Tai

didžiuliai pinigai, kurie išplaukia iš mūsų visų kišenių, nes kažkokie kvaili politikai priėmė vergiškus sprendimus. Bet visuomenė toleruoja tokius politikus ir juos vėl perrenka. Nors jeigu taip nesusigauda, gal tegul žmonės patys ir moka – juk turime tokią patarlę, kad kvailį ir bažnyčioj muša... Kai manęs klausia, kodėl daromos tokios kvailystės, į galvą ateina vienintelis atsakymas: esantieji valdžioje nežino, ką iš tikrųjų daryti su valstybe, kurią gauna iš rinkėjų rankų.

* * *

Mes sergame tais Vakais, bet mes juos įsivaizduojame tokius, kokie jie buvo gal prieš 30 metų. Dabar iš tos Europos, kuri buvo tada, beveik nieko nebeliko. Bet mes vis dar turime omenyje tą perspektyvą ir laikomės jos. Nors Briuselyje viskas supuvę ir perpuvę, mes vis dar gyvename pasakomis, kurias patys sau ir sukūrėme prieš daugelį metų.

Ar ne laikas išvadas daryti, jei jau Anglija išstojo iš to ES darinio? Ne, mes ir toliau Briuselį liaupsiname. Nekaltinu europarlamentarų, kurie šiltai ten sėdi, ar mūsų politikų, apžiojusią ES pinigus. Aš kaltinu mūsų visuomenę, kuri nenori pažiūrėti į pasaulį atviromis akimis.

Pagal šalies spaudą parengė Jonas Baltakis

Astravo AE maketas.

Astravo AE statybvietėje vykstantys darbai.

LIETUVOS JUDĖJIMO „ČERNOBYLIS“ PRIENŲ KOMITETO NARIAMS

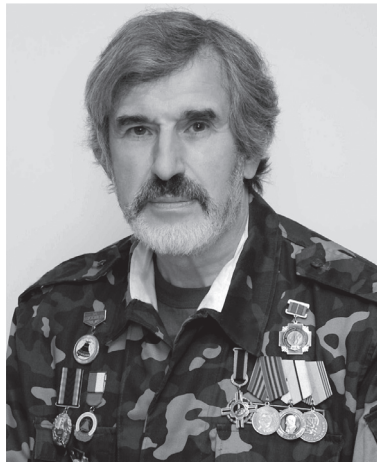
Šių metų balandžio 26 d., 12 val., komiteto patalpose, Gegužės g., įvyks Černobylio katastrofos 31-ųjų metinių minėjimas. Papildoma informacija telefonu: 8-670 14033.

LJČ Prienų komiteto pirmininkas Kęstutis Kazlauskas

SVEIKI SULAUKĘ ŠVENTŲ VELYKŲ!

Naujas tarptautinės organizacijos narys

Michailas Rozumovas

Praėjusiais metais į tarptautinę organizaciją „Černobylio sąjunga“ įstojo „Vokietijos Černobylio sąjunga“. Vokietijoje įkurtos organizacijos pirmininkas yra Olegas Zingerovas, jos būstinė – Hanoveryje. Organizacijos pagrindą sudaro Černobylio AE avarijos padarinių likvidavimo darbų dalyviai, gyventojai, persikėlę gyventi iš užkrėstų Černobylio katastrofos rajonų, nukentėjusieji nuo branduolinių bandymų bei tarnybos kituose branduoliniuose objektuose. Susisiekus su organizacijos pirmininku Olegu Zingerovu, jis pasiūlė pakalbėti su Michailu Rozumovu, organizacijoje kuruojančiu černobylicių reikalus.

Michailas Rozumovas yra „Vokietijos Černobylio sąjungos“ pirmininko pavaduotojas, 1986 metais, dalyvavęs Černobylio AE avarijos padarinių likvidavimo darbuose, kur buvo dozimetinės kontrolės grupės vadovas montavimo rajone, Statybos valdyboje nr. 605. Taip pat jis yra Ukrainos visuomeninės invalidų organizacijos „Ukrainos Černobylio sąjunga“ įgaliotasis atstovas Vokietijoje. Su M. Rozumovu pasišnekėjome apie jų organizaciją, darbus, veiklą ir tikslus.

Michailai, papasakokite apie savo organizaciją.

Kelios Vokietijos rusakalbių gyventojų organizacijos, vienijančios invalidus, černobylicius, veteranus afganus, įkūrė organizaciją „Po vienu stogu“. Pagal Vokietijos įstatymus visuomeninės organizacijos yra nepelno organizacijos, negalinčios gauti pajamų iš jokios ūkinės veiklos. Jeigu atsimeni, 1990 metais dalyvavome pirmajame černobylicių organizacijų suvažiavime Kijeve, po kiek laiko, sugriuvus Sovietų Sąjungai, 1991 metų gruodžio 19 dieną, Kijeve visi susirinkę įkūrėme tarptautinę organizaciją „Černobylio sąjunga“,

kurios prezidentu buvo išrinktas V. Šovkošitnyj. Taigi tada grįžę į Vokietiją mes iš karto įkūrėme černobylicių visuomeninę organizaciją. Tačiau vėliau tarptautinėje organizacijoje „Černobylio sąjunga“ įvyko pasikeitimų: išėjo V. Šovkošitnyj, o organizacijos prezidentu tapo A. Maliutinas, kuriam vadovaujant viskas sugriuvo ir kuris šią organizaciją padarė tarsi savo nuosavą.

Tie žmonės, kurie kūrė „Vokietijos Černobylio sąjungą“, aišku, nenorėjo dalyvauti A. Maliutino vadovaujamos organizacijos veikloje. Taigi Vokietijoje susikūrė organizacija „Po vienu stogu“, kurią, tarp kitko, įkūrė Olego Zingerovo tėvas Leonidas. Pamatę, kad tarptautinėje organizacijoje viskas keičiasi, išrinkus naują prezidentą Valerijų Makarenko, truputį pakoregavome savo organizacijos įstatus pagal tarptautinės organizacijos ir pasiuntėme į Kijevą. Kijeve aš buvau susitikęs su V. Makarenko ir pateikiau mūsų organizacijos paraišką dalyvauti tarptautinės organizacijos „Černobylio sąjunga“ veikloje.

Ar visose Vokietijos žemėse yra jūsų organizacijos atstovų ir koks gali būti černobylicių skaičius?

„Vokietijos Černobylio sąjungos“ narių yra visose Vokietijos žemėse. Pavyzdžiui, aš pats esu iš Šiaurės Vestfalijos žemės, Vupertalio miesto, tačiau pagal Vokietijos įstatymus organizacijos centras turi būti tame mieste, kuriame buvo įsteigta organizacija. Taigi mūsų būstinė yra Hanoveryje. Sąjunga vienija visą Vokietiją ir, spėsdami mums rūpimus klausimus, mes bendraujame ne su atskirų žemių valdžia, o su federaline. Mūsų turimais duome-

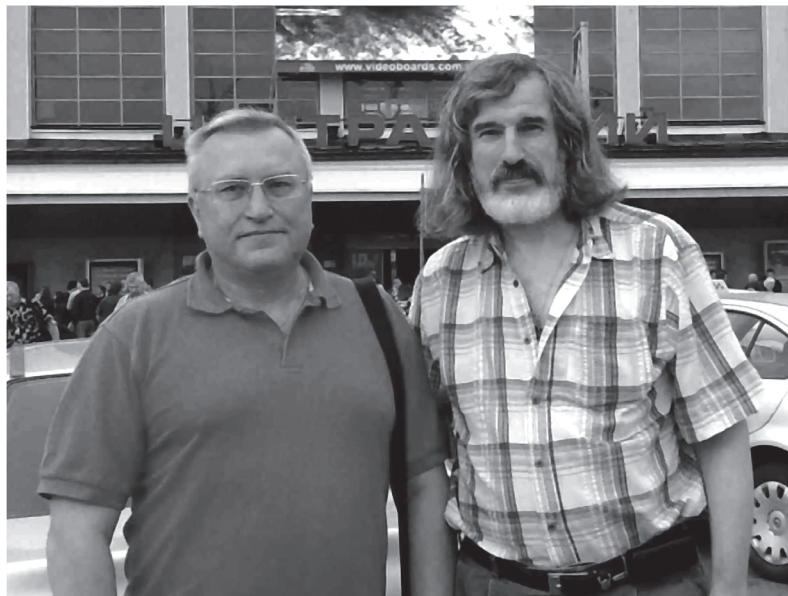
nimis, Vokietijoje gali gyventi apie 3500–4000 Černobylio AE avarijos padarinių likvidavimo darbų dalyvių ir apie 3000 nukentėjusių žmonių, persikėlusius gyventi į Vokietiją iš užkrėstų teritorijų.

Ar Vokietijoje egzistuoja kokios nors socialinės garantijos černobyliciams?

Norint pateikti kokį nors projektą dėl socialinių garantijų, reikia žinoti tikslų tos kategorijos žmonių skaičių. Dabar mes bandome per masines informavimo priemones, internetinį tinklalapį suregistruoti černobylicius. Bendravome su Bundestago deputatais, bet vokiečiai yra preciziškai pedantiški žmonės ir, nepateikus tikslų skaičių, nieko negalima tikėtis. Be to, Vokietijoje egzistuoja toks įdomus įstatymas apie „Asmenis, nukentėjusius nuo gamtos ir technogeninių katastrofų“, kuris paskutinį kartą buvo peržiūrėtas 1954 metais. Aišku, tame įstatyme apie černobylicius nėra pasakyta nė žodžio.

O kaip yra su medicininėmis garantijomis?

Vokietijoje įstatymas nenumato gyventojų dalinimo į atskiras kategorijas. Šalyje yra draudiminė medicina, kur Ligonių kasos ir apmoka visas gydymo išlaidas. Pavyzdžiui, mano medicininėje kortelėje yra nurodyta, kad aš esu černobylietis, bet tik tam, kad nepamirštų man kasmet priminti pasitikrinti sveikatą. Vokietijoje man darė tris sudėtingas operacijas ir visas jas visiškai apmokėjo Ligonių kasos. Dabar man nuolatos reikia vartoti brangius vaistus, kurie kainuoja 300 eurų per mėnesį, ir niekada nebuvo problemos juos gauti nemokamai – mano gydytojas juos išrašo.

Valerijus Makarenko (kairėje) ir Michailas Rozumovas Kijeve.

Kokia veikla užsiima jūsų organizacija?

Mes kasmet sudarome metinį renginių planą. Bendraujame su įvairiomis valstybinėmis ir visuomeninėmis organizacijomis, konsulatais, dalyvaujame įvairiuose seminaruose, kuriuos dažniausiai rengia Dortmunde tarptautinis mokymo centras, įgyvendinantis ilgalaikį projektą „Partnerystės programa“. Esame paruošę Černobylio interaktyvią parodą (turime keturis egzempliorius). Pavyzdžiui, pernai įvairiuose Vokietijos miestuose ir žemėse surengėme 49 interaktyvias parodas. Vesti šias parodas, pasikviečiame tikrus černobylicius iš Ukrainos, Baltarusijos ar Rusijos. Parodas lanko studentai, moksleiviai ir plačioji visuomenė. Tačiau parodose yra užduodami ir keistoki klausimai. Kai kurie lankytojai netiki, kad mes esame labai nukentėję. Pavyzdžiui, Vokietijoje yra vietovių, tokių kaip kai kurie Bavarijos žemės rajonai, kurios dėl didelio radioaktyvaus užterštumo turėjo išnaikinti dideles naminių gyvulių bandas. Tie rajonai, kaip nukentėję nuo Černobylio katastrofos, ligi šiol gauna kasmetines išmokas.

Kad galėtume rengti savo kasmetinius renginius, lėšomis mus paremia kai kurios Vokietijos partijos, pavyzdžiui, Žaliųjų ar kitos. Iš kur jos gauna pinigų, mes nežinome. Vokietijoje yra 28 visuomeninės organizacijos, padedančios Černobylio vaikams. Kasmet jos skelbia akcijas, kurių metu renkamos lėšos ar kitokia labdara – medicininė, buitinė. Taip jos remia Baltarusijos bei Ukrainos vaikus. Parama vaikams paskirstoma panašiai: 20 procentų tenka Ukrainai, 80 procentų – Baltarusijai. Tiesa, pernai mūsų sąjunga ir asmeniškai mūsų pirmininkas Olegas Zingerovas padėjo Charkove (Ukraina) atidaryti Dortmundo tarptautinio mokymo centro filialą. Be to, mūsų organizacija padeda ir kiekvienam Vokietijos černobyliciumi asmeniškai, jei tik šis rūpimais klausimais kreipiasi į mūsų sąjungą.

Dėkoju už įdomų pasakojimą, Michailai, ir linkiu jūsų sąjungai kuo geriausios kloties.

**Kalbėjosi
Kęstutis Kazlauskas**

Trumpai

Švedijoje stiprinama atominė elektrinių apsauga

Švedijos radiacinės apsaugos valdyba sugriežtino visų trijų šalies atominė elektrinių apsaugos reikalavimus. Jau po kelių savaičių atominė jėgainių saugumą užtikrinančios struktūros gaus šaunamųjų ginklų, o objektų teritorijoje pasirodys sarginiai šunys, kurie juos saugos ištisą parą.

Tai sausio mėnesį pranešė Švedijos naujienų agentūra TT. „Mes stipriname apsaugą, kadangi aplinkinis pasaulis pasikeitė, ir visiškai suprantama, kad reikalavimai griežtinami“, – cituoja agentūra Oskarshamno AE atstovo spaudai Anderso Oesterbergo žodžius. Nujos taisyklės įsigalios šių metų vasario 4 d. Senosios tik draudė skrydžius virš atominė jėgainių Ringhalse, Forsmarke ir Oskarshamne, o apsaugos darbuotojų ginklų arsenalą sudarė vien guminės lazdos, kuriomis „reikėjo apsiginkluoti, jeigu to reikalavo situacija“.

5,6 balo žemės drebėjimas

Šiaurės rytų Japoniją netoli katastrofą išgyvenusios Fukušimos atominės elektrinės nesenai sukrėtė žemės drebėjimas. Drebėjimo židinyje buvo 42,3 km gylyje, o epicentras – Ramiajame vandenyne, 34 km į rytus ir šiaurės rytus nuo Namijės miesto. Apie tai pranešė JAV geologijos tarnyba (USGS).

Japonijos meteorologijos agentūra nurodė, kad per drebėjimą siūbavo kai kurie dangoraižiai Tokijuje ir kad cunamio pavojaus nėra.

Pranešimų apie žalą ar sužeidimus kol kas nebuvo, tačiau turėjo sustoti kai kurie vietinio susisiektimo traukiniai, pranešė visuomeninis transliuotojas NHK.

Fukušimos elektrinę eksploatuojanti kompanija „Tokyo Electric Power“ pranešė, kad anomalijos neužfiksuotos.

Per galingą 2011 metų kovo 11-osios žemės drebėjimą tame regione susidarė cunamis, kuris talžė šalies šiaurės rytų pakrantę. Žuvo ar dingo daugiau kaip 18 000 žmonių, buvo pažeisti trys Fukušimos atominės elektrinės reaktoriai.

Lapkričio mėnesį galingas, 6,9 balo žemės drebėjimas sukėlė paniką ir 1 m aukščio cunamį, kuris pasiekė krantą ties Fukušima, bet žalos nepadarė.

Japonija yra ties keturių tektoninių plokščių sandūra; šaly kasmet įvyksta palyginti stiprių žemės drebėjimų.

Atsakymai laikraščiui „Černobylietis“

Mūsų turimais duomenimis, tik 15% Lietuvos likviduotojų (toliau – černobyliečiai), dalyvavusių likviduojant Černobylio AE avarijos pasekmes, yra mirę būdami pensinio amžiaus. Dauguma jų mirė turėdami 30–55 metus. Dabar černobyliečių amžiaus vidurkis yra 57–62 metai. Daugelis jų yra bedarbiai arba dėl sveikatos būklės negali dirbti. Daugelis černobyliečių galvoja apie išankstinę pensiją, tad laikraščio redakcija sulaukia įvairių jų klausimų ta tema. Laikraščio redaktorius Kęstutis Kazlauskas persiuntė dažniausiai černobyliečių užduodamus klausimus „Sodrai“.

Kada žmogus gali išeiti į išankstinę pensiją?

Išankstinę senatvės pensiją skiriama likus ne daugiau nei 5 metams iki senatvės pensijos amžiaus. Ją gali gauti

nuolatinis Lietuvos gyventojas, turintis 30 metų valstybinio socialinio pensijų draudimo stažą, negaunantis jokių kitų periodinių išmokų, nedirbantis ir negaunantis jokių pajamų.

Kas yra periodinės išmokos?

• Valstybinės socialinio draudimo, valstybinės ar šalpos pensijos (išskyrus šalpos pensijas, įstatymu nustatytais atvejais mokamas namuose invalidus slaugantiems asmenims ir pensijų išmokas, mokamas pagal Pensijų kaupimo įstatymą).

• Užsienio valstybės pensijos (išskyrus ankstyvą senatvės išmoką arba senatvės išmoką, paskirtą vadovaujantis Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentais ar Lietuvos sudarytų tarptautinių sutarčių dėl pensijų mokėjimo nuostatomis).

• Nuolatinės pensinio pobūdžio išmokos už asmens darbo pobūdį (valstybinės signataro rentos, artistų rentos arba kompensacinės išmokos teatrų ir koncertinių įstaigų kūrybiniais darbuotojams, kompensacijos už ypatingas darbo sąlygas ir pan.), mokamos iš valstybės biudžeto ar

Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto.

- Pensijų išmokos, gaunamos bet kuriuo Papildomo savanoriško pensijų kaupimo įstatymo nustatyto būdu.
- Netekto darbingumo periodinės kompensacijos.
- Šalpos kompensacijos.
- Nedarbo socialinio draudimo išmokos (bedarbio išmokos).
- Priešpensinės bedarbio išmokos.

Kas yra nedirbantis ir negaunantis jokių pajamų?

• Nedirbantis pagal darbo sutartį, narystės ar tarnybos pagrindu.

• Nevykdomas savarankiškos veiklos (t. y. neturintis verslo liudijimo, nesantis individualios įmonės savininkas, advokatas ar jo padėjėjas, notaras, nedirbantis pagal autorinę ar atlikėjo sutartį ir pan.).

• Nėra ūkininkas ar jo partneris.

• Negaunantis užsienyje pajamų, susijusių su darbo santykiais.

Ar žmogus gali išeiti į išankstinę pensiją neturėdamas privalomo 30-ies metų darbo stažo?

Žmogus gali išeiti į išankstinę pensiją sukaupęs 15 metų valstybinio socialinio

draudimo stažą, tačiau tuomet turi atitikti bent vieną iš šių reikalavimų:

- būti motina, pagimdžiusi ir išauginusi iki 8-erių metų 5 ir daugiau vaikų;
- būti tėvais, kurie ne mažiau kaip 15 metų slaugė namuose savo neįgalius (invalidus) vaikus ar vaikus, pripažintus netekusiais 60% ir daugiau darbingumo (I ar II grupės invalidais nuo vaikystės arba tapusius I ar II grupės invalidais iki 18 metų);
- būti asmeniu, ne mažiau kaip 15 metų slaugančiu namuose neįgaliuosius, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis (visiškos negalios invalidus).

Ar išėjęs į išankstinę pensiją černobylietis gauna 58 eurų priedą prie paskaičiuotos pensijos?

Išankstinę senatvės pensiją skiriama likus ne daugiau nei 5 metams iki senatvės pensijos amžiaus, negaunantiems jokių kitų periodinių išmokų (valstybinių socialinio draudimo, valstybinių ar šalpos pensijų) bei nedirbantiems ir negaunantiems jokių pajamų. Minimiai 58 eurai nėra priedas. Tai nukentėjusiųjų asmenų valstybinė pensija, kurios bazinis dydis 58 eurai.

Su išankstine senatvės pensija jokia kita pensija negali būti mokama.

Jeigu černobylietis metus ar kitą laikotarpį, prabuvęs išankstinėje pensijoje, susiranda darbą, ar jam nutrūksta išankstinė pensija ir ar sulaukęs tikro pensinio amžiaus jis gali gauti nesumažintą senatvės pensiją?

Jeigu asmuo įsidarbina pagal darbo sutartį ar pradeda dirbti savarankiškai, išankstinės senatvės pensijos mokėjimas yra sustabdomas (pensija nemokama).

Asmeniui, gavusiam išankstinę senatvės pensiją, senatvės pensijos dydis mažinamas dydžiu, kurį sudaro apskaičiuotos pensijos 0,4 procento, padauginto iš pilnų mėnesių, kuriuos asmuo gavo išankstinę senatvės pensiją, skaičiaus.

Pavyzdys. Išankstinę senatvės pensiją gavote 12 mėnesių. Jums apskaičiuota pensija yra 240 eurų. Atsižvelgus į išankstinės senatvės pensijos gavimo pilnų mėnesių skaičių, Jums bus skirta 4,8% (12 x 0,4 proc. = 4,8%) mažesnė senatvės pensija, tai yra 228,48 eurai.

Pietryčių Lietuvoje ketinama rengti perspėjimo sirenas

Pranešama, kas pietryčių Lietuvoje ketinama įrengti perspėjimo sirenas, kurios informuotų apie galimą pavojų, jei Baltarusijos Astravo atominėje elektrinėje įvyktų incidentas. Sirenas ketinama įrengti Vilniaus mieste ir rajone, Širvintų ir Šalčininkų rajonuose, iš viso – 150-yje vietovių, nutolusių nuo elektrinės apie 50 km. Tai kainuos iki trijų milijonų eurų.

Kai turėjome veikiančią Ignalinos atominę elektrinę, taip pat turėjome įdiegtą aplink sutankintą perspėjimo sistemą. Kadangi Baltarusijos AE bus netoli sienos, poveikio zona bus mūsų teritorijoje, tad gyventojus reikia per-

spėti. Gyventojai būtų perspėjami tiek dėl radiologinio pavojaus, tiek ir įprastais nelaimių atvejais – dėl stipraus vėjo, gaisro ar kitko. Sirenos būtų integruotos į bendrą perspėjimo sistemą, informuojančią gyventojus žinutėmis telefone, jei reikia – ir per nacionalinę transliuotoją.

Kadangi visoje Lietuvoje tas projektas yra brangus, tai, žinant situaciją su Astravu, iš viso bendro projekto paimtos kelios savivaldybės. Lietuvos Vyriausybė teigia, kad Astravo AE statoma 50 km nuo Vilniaus nesilaikant saugumo standartų. Minskas šiuos priekaištus atmeta.

Parengė Jonas Baltakis

Prancūzijos AE nugriaudėjo sprogimas, yra sužeistųjų

Prefektūros duomenimis, šalia elektrinės radiacija nėra padidėjusi. Sprogimas nugriaudėjo Flamanvilio atominėje elektrinėje, kuri yra Prancūzijos šiaurės vakaruose. Tai, remdamasis vietos prefektūros duomenimis, pranešė laikraštis „Ouest France“. Leidinio duomenimis, sprogimas nugriaudėjo apie 10 val. vietos laiku (11 val. Lietuvos laiku – *Red.*). Gaisrininkų duomenimis, sprogimas ir po to kilęs gaisras buvo užfiksuotas „už objekto atominės zonos ribų“. Kaip pranešė prefektūros vadovas, incidento metu 5 žmonės buvo lengvai sužeisti ir apsiuodijo dūmais, medikai išskubėjo į įvykio vietą.

„Tai reikšmingas techninis įvykis, bet ne branduolinė avarija“, – naujienų agentūrai AFP sakė vietos pareigūnas Olivier Marmionis. Valdžia ramina, kad radiacijos pavojaus nėra, todėl žmonės iš aplinkinių teritorijų nebuvo evakuoti, nebuvo paskelbta ir nepaprastoji padėtis. Elektrinė yra netoli Lamanšo sąsiaurio, Manšo departamente, Fla-

manvilio apylinkėse. Šioje jėgainėje veikia du blokai. Šiuo metu kompanija „Electricite de France“ (EDF) kaip tik stato trečiąjį bloką. 2015 metais naujai statomo eksperimentinio Europos branduolinio reaktoriaus trečiosios kartos bloko pietinėse stogo ir dugno konstrukcijose buvo nustatytas padidėjęs anglies kiekis. Buvo pranešta, kad tai žemiau normos sumažina metalo mechaninį stiprumą ir tai kelia grėsmę patikimam bei saugiam reaktoriaus darbui. Reaktoriaus Flamanvilis-3 statyba jau viršija numatytus terminus.

Lietuvos radiacinės saugos centras (RSC) ramina, kad net jeigu ir būtų nutekę

jusios radioaktyvios medžiagos, Lietuvai grėsmės tai nekeltų, nes atstumas tarp valstybių yra per didelis. „Tikrai negrės niekas. (...) Kad būtų papildoma apšvita, tikrai ne, tai yra per didelis atstumas“, – BNS sakė RSC direktoriaus pavaduotoja Ramunė Marija Stasiūnaitienė. Pasak jos, pagal RSC turimą informaciją, sprogimas Prancūzijos AE įvyko techninėse patalpose ir radioaktyvios medžiagos į aplinką nepateko. Prancūzijos šiaurėje esančioje Flamanvilio atominėje elektrinėje ketvirtadienį driokstelėjo sprogimas, lengvai sužeisti mažiausiai penki žmonės, bet incidentas įvyko ne jėgainės branduolinėje zonoje, o radioaktyvios taršos grėsmės nėra, pranešė pareigūnai. Briuselyje viešintis energetikos ministras Žygimantas Vaičiūnas BNS sakė kol kas neturintis informacijos apie incidentą. Jo kol kas nekommentuoja ir Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija (VATESI) bei Užsienio reikalų ministerija.

lrytas.lt

Užfiksuotas sprogimas.

Stanislavas Ježis Lecas – sarkazmo genijus

Aforizmų ir sentencijų meistras Stanisławas Ježis Lecas.

Stanislavas Ježis LECAS (Stanisław Jerzy de Tusch-Letz) gimė 1909 03 06 stambiam lenkiškosios Galicijos kultūros centre Lvove. Tuomet istorinis Galicijos regionas priklausė Austrijos-Vengrijos imperijai. Būsimo poeto ir satyriko tėvas – anksti miręs žydų kilmės austrų baronas Benonas de Tuš-Lecas, mama Adelija Safrin – žydų kilmės lenkų inteligentijos atstovė. Tėvai buvo perėję į protestantizmą. Pirmojo pasaulinio karo metais šeima persikėlė į Vieną, kur Stanisławas lankė pradžios mokyklą, vėliau mokslus baigė Lvove. 1927–1933 Lvovo Jono II Kazimiero universitete studijavo teisę ir polonistiką. 1929 „Iliustruotame dienos kurjeryje“ išspausdintas pirmasis eilėraštis, 1933 išleista pirmoji eilėraščių knyga „Spalvos“ (*Barwy*), kurioje šalia aštraus socialinio ir politinio turinio eilių išspausdinti ir pirmieji humoristiniai, satyriniai mažmožiai, arba fraškos (lenk. *fraszką* – eiliuotos lenkų miniatiūros-epigramos žanras, atsiradęs XVI amžiuje).

1934 persikėlė į Varšuvą, nuolat spausdinosi satyriniuose žurnaluose „Varšuvos barzdaskutys“ (*Cyrulik Warszawy*).

Pirmoji eilėraščių knyga „Spalvos“, išleista 1933 m. Lvove.

szawski), „Smeigtukai“ (*Szpilki*), „Juodu ant balto“ (*Czarno na białym*), 1936 kartu su Leonu Pasternaku suorganizavo literatūrinį kabaretą „Teatro pašaišos“ (*Teatr krętaćcy*). Beje, antrąją savo pavardės dalį pavertė literatūriniu pseudonimu *Lec* (jidiš kalba reiškia „klounas, pašaiša“). 1933–1938 taip pat bendradarbiavo kairuoliškoje spaudoje „Populiarus dienraštis“ (rašė teismo kronikas), *Lewar* (pavadinimas kilęs iš *Lewi artyci* – Kairieji kūrėjai), „Ženkla“ (*Sygnaly*).

Apie niūrių Europos laikotarpį Ježis Lecas rašė: „Okupacijos metu patyriau visas gyvenimo formas, kokias leido laikas. 1939–1941 praleidau Lvove, 1941–1943 – koncentracijos stovykloje prie Ternopolio. 1943 liepą pabėgau iš sušaudymo vietos* ir pasiekiau Varšuvą, kur redagavau Liaudies gvardijos ir Liaudies armijos laikraščius. Po to išėjau pas partizanus, kiviausi Liublino vaivadijoje, vėliau – reguliariosios armijos gretose.“

1945 Jeržis Lecas apsigyveno Lodzėje, kartu su draugais atgaivino žurnalą *Szpilki*. 1946–1950 paskirtas Lenkijos misijos Vienoje kultūros atašė. 1946 pasirodė poezijos knyga „Karo lauko bloknatas“ (*Notatnik polowy*), satyrinių eilėraščių ir fraškų knyga „Ciniko pasivaikščiojimas“ (*Spacer cynika*), 1948 – „Gyvenimas – tai fraška“ (*Życie jest fraszka*) ir kt.

Stebėdamas iš Vienos šalyje vykstančius procesus ir partinės diktatūros įsitvirtinimą, 1950 Lecas priėmė sunkų sprendimą ir išvyko į Izraelį, kur parašė nostalgijos persunktą poezijos knygą „Jeruzalės rankraštis“ (*Rękopis Jerozolimski*, išl. 1956). Po dvejų metų sugrįžo į Lenkiją. Iki 1956 buvo ignoruojamas, tad vertėsi vertimais. 1956 mirus stalinistui Boleslovui Berutui, šalyje kilo visuomeniniai bruzdėjimai. Anot vieno disidento, Lenkija tapo „atviriausiu ir laisviausiu soclagerio baraku“. Lenkų pavasario kūryje parašyta aforizmų knyga „Nesušukuotos mintys“ (*Myśli nieuczesane*,

* Bandydamas pakartotinai pabėgti iš konclagerio, vėl buvo sučiuptas ir nuteistas sušaudyti. Esesininkas priverstas pasmerktąjį kasti sau duobę, bet žuvo pats, gavęs kastuvu per sprandą. Persirengęs nelaimėlio uniforma, Lecas paspruko.

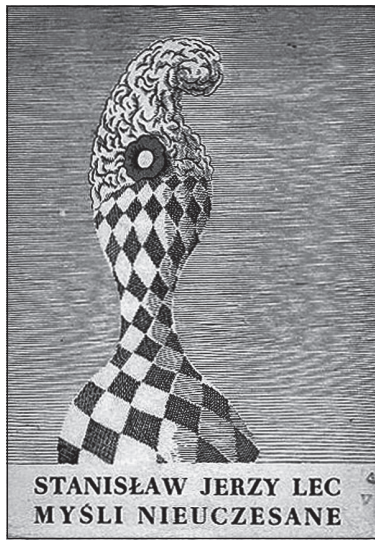

Stanisławas Ježis Lecas su amerikiečių dramaturgu Arturu Mileriu. 1965 Danutos Lomačevskos nuotr.

1957), iš kurios ir pateikiame pluoštelį aforizmų. Taip pat išleido knygas „Apsimetu kvailiu?“ (*Kpię i pytam o droge?*, 1959), „Abeliui ir Kainui“ (*Do Abła i Kaina*, 1961), „Paėškos skelbimas“ (*List goczy*, 1963), „Poemos, pasiruošusios šuoliui“ (*Poema gotowe do skoku*, 1964).

Lecui gulint ligoninėje, buvo atnešta jo knygos korektūra. Autorius atsakė jam būdingu stiliumi: „Negaliu atlikti korektūros, esu užsiėmęs išimtinai mirimu.“ Mirė Stanisławas Ježis Lecas nuo vėžio 1966 05 07 Varšuvoje, ten ir palaidotas.

Aforizmai iš knygos NESUŠUKUOTOS MINTYS

- Kai šokinėji iš džiaugsmo, žiūrėk, kad tau iš po kojų neišmuštų pagrindo.
- Aklo tikėjimo – piktos akys!
- Autorius gali nusižudyti, taikydamasis į publikos skonių.
- „Gulk, kelk“ – viso labo naujokų kasdienybė. „Mirk, prisikelk!“ – štai gyvenimas!
- Kuo tamsiau, tuo lengviau būti žvaigžde.
- Dogmos – progreso garantija: jas aiškinti pavojinga, tad tenka griauti.
- Su tiesa painiausia tais laikais, kai viskas gali būti laikoma tiesa.
- Ateistai laiką „po Kristaus gimimo“ vadina „mūsų era“.
- Keista.
- Daugeliui nulių atrodo, kad jie yra orbita, kuria skrieja pasaulis.
- Riba tarp šviesos ir šešėlio – tu pats.
- Jo sąžinė švari – nebuvo naudojama.
- Duona atveria bet kurią burną.
- Dievas sutvėrė mus pagal savo paveikslą ir panašumą. Bet iš kur tas įsitikinimas, kad jis kūrė realistine maniera?
- Nevaikščiok pramintais takeliais – paslysi.
- Kiekvienas amžius turi savo viduramžius.
- Kvailumas niekuomet neperžengia ribų: kur bežengtų – ten jo teritorija.
- Daugeliui kultūra – pats pirmasis poreikis, kurio nereikia tenkinti.
- Technika pasieks tokio tobulumo, kad žmogus išsivers be savęs paties.
- Nekrologas būtų puikiausia vizitinė kortelė.
- Yra tokių silpnų pjesių, kad net nepajėgia nueiti nuo scenos.
- Tarp neūžaugų kartkartėmis kyla dramblio ligos epidemija.
- Jei pakiltų pokalbio meno kartelė, sumažėtų gimstamumas.
- Kartais bumerangas negrįžta – jis renkasi laisvę.
- Kai liaudis nuoga, ją apvelka tramdomaisiais marškiniais.
- Mintys peršoka nuo žmogaus ant žmogaus kaip blakės. Tik ne visus kandžioja.
- Gyvenimas – amžinas darbas. Netgi kvailystė – ir tą reikia „padaryti“!
- Įstatymo nežinojimas neatleidžia nuo atsakomybės. Žinojimas – be problemų.
- Žmogau, priešais tave pla-

čiai atsivėręs pasaulis, tad žiūrėk, kad neišvirstum.

■ Kodėl aš vis rašau tokias trumpas frazes? Nes man trūksta žodžių!

■ Žuvis kalta, kad ryja kabluką – juk tai svetima nuosavybė.

■ Akimirka, kai suvoki, jog nesi talentingas – tai genijaus bykstelėjimas.

■ Kai kuriuose teatruose pasiektas stebėtinai realizmas – čia nuo scenos netgi autais trenkia. Tik žmonės nerealūs.

■ Mes mėgstame, kad mūsų vidinis balsas mums pasigirstų iš šalies.

■ Kartais sunku nuspręsti – ar tai autoriaus kūrinys, ar meno kūrinys.

■ Paprastai tarant, ankstesnio avangardo ariergardas – tai naujo ariergardo avangardas.

■ Pasitaiko, kad ir žmogus dalijamas į skirtingų okupacinių jėgų zonas.

■ Poetas žvejoja savo paties sąmonės sraute.

■ Baisiausia – tai burnai užkimšti kamšalas, suteptas medumi.

■ Apskritai žmonių reakcija vėluojanti – supratimas paprastai pasiveja kitas kartas.

■ Kai kurių šventųjų gyvenimus aš mėgstu skaityti nuo pabaigos – tokiu atveju įgyji tikėjimą, kad vienas kitas vėl gali tapti žmogumi.

■ Kaip teisingiausia spręsti apie kokią nors valstybę? Remiantis jos teismais.

■ Šešėlis gabesnis už tave – jis daro tą patį be jokių pastangų.

■ Kritiko X meniniu skoniu galima naudotis kaip patikimu kompasu – jis idealiai sugadintas.

■ Iš proto išeina tik tie, kurie jį turi.

■ Menka kartų atmintis įtvirtina legendas.

■ O mąstymas – tai socialinė funkcija ar smegenų funkcija?

■ Kai priešas trina rankas iš pasitenkinimo, tuomet pats geriausias momentas revanšui – žinoma, jei tavo rankos laisvos!

■ Pasaulis stovi ant galvos – poeto!

■ Progresas: mūsų protėviai vaikščiojo įsisupę į žvėrių kailius, o mums ir savame negera.

■ Išgelbėti žmogų iš ryklio nasrų gali ir žmogėdra.

■ Amžina budelio svajonė – nuteistojo pagyrimas už itin kokybišką mirties bausmę.

■ Jis buvo pažangus tikintysis. Sutikdavo, kad žmogus kilo iš beždžionės, tik patikslindavo: iš tos, kuri išsigelbėjo Nojaus arkoje.

■ Pirmasis žmogus nesijautė vienišas – juk jis nemokėjo skaičiuoti.
 ■ Gaila tų, kurie nemato žvaigždžių, kol negauna į dantis.
 ■ Jis – visiška tuštuma, iki kraštų pripildyta erudicijos.
 ■ Ar gali savo užduotį laikyti atliktą misionierius, kurį surijo čiabuviai?
 ■ Kiekvienos epochos kvailystės ateinančioms kartoms yra tokios pat vertingos kaip ir pasiekimai.
 ■ „Netikėk!“ – kužda tau velnias. „Tikėk!“ – čia pat sukužda angelas. O kartais būna ir atvirkščiai.
 ■ „Kiekvienas žingsnis rizingas! – mėgo kartoti vienas baletmeisteris. – Jis gali pagimdyti naują šokį.“
 ■ Kuo rečiau pasitaiko klaidų, tuo jos vertingesnės.
 ■ Iš visų gausiausiai kaišioja kojas žemaūgiai – tai jų sritis.
 ■ Kiek apeigų turi tie, kurie niekuo netiki!
 ■ Velniai skirstomi į puolusius angelus ir žmones, padariusius karjerą.
 ■ Satyra niekada neišlaiko egzamino, kadangi žiuri sėdi jos objektai.

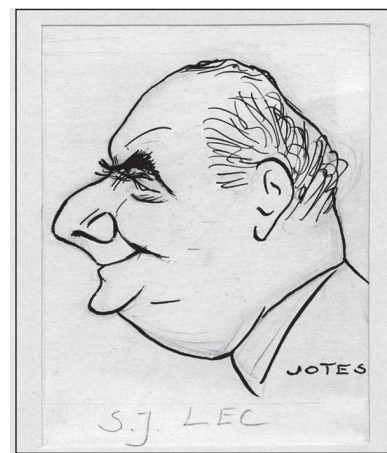
■ Precedento nebuvimas – jau precedentas.
 ■ Kad prisiirtum prie ištakų, reikia plaukti prieš srovę.
 ■ Ir keturkojai atsistoja ant dviejų kojų. Ko nepadarysi dėl maisto ir iš baimės!
 ■ Nuo tos akimirkos, kai žmogus atsistojo ant dviejų kojų, jis niekaip negali rasti pusiausvyros.
 ■ Kanibalai teikia pirmenybę bestuburiams žmonėms.
 ■ Patys optimistiškiausi – Ben Akibos žodžiai: „Visa tai jau buvo!“
 ■ **Kelio ženklas** (fraška) Visi keliai veda į Romą, visais galima pravažiuoti pro šoną.
 ■ **Fizikos dėsniai** (fraška) Dar niekados taip nebuvo, Kad tyliai griūtų nuo pastovo.
 ■ Norite pasijusti atjaunėjusiu milijonu metų? Staukite visa gerkle.
 ■ Pradžioje buvo žodis. Tik po to stojo Tyla.
 ■ Kultūra buvo jo aistra. Jis persekiojo ją visur.
 ■ Kai kurios nacionalinės tragedijos vyksta be antraktų.
 ■ Erelių narve žvirblis jaučiasi laisvas.

■ Na, pramuši galva sieną. Ir ką gi veiksi kaimyninėje kameroje?
 ■ Baisiau už viską – moralinis purvas; jis paprastai veda į kruviną pirtį.
 ■ Kartais nepalenkiamą pozicija – paralyžiaus pasekmė.
 ■ Pakeičiau butą – persikėliau iš Sodomos į Gomorą.
 ■ Mėšlas pasakė: „Tai bails! Bijo mane net paliesti.“
 ■ „Aš stoviu nuošaly nuo žmonių, kad nepadaryčiau jiems nieko bloga“, – tarė vienas altruistas.
 ■ Kai kurie zebrai pasiryžę sėdėti narve – kad tik juos laikytų baltais ristūnais.
 ■ Baugus kvėpavimas epochos, kurioje žmonės dūsta.
 ■ Kartais satyrai tenka atgavinti tai, kas buvo sunaikinta patoso.
 ■ Būsiu regioniniu rašytoju – apsiribosiu Žemės rutuliu!
 ■ „Aukščiau galvą!“ – tarė budelis, nerdamas kilpą.
 ■ Puskvailiai nemėgsta pus-tonių.
 ■ Liaudis gali būti vieninga, bet bėda, jei ji teturi vieną galvą.
 ■ Tikras priešas niekuomet tavęs nepaliks.

■ Jį laikė liūtu, bet pamatę keturpėsčią pripažino klydę.
 ■ Gaila, kad Kainas ir Abelis nebuvo Siamo dvyniai.
 ■ Nyki ateities vizija: kalbantys paminklai.
 ■ O, jei kokia nors dievybė sakytų: „Tikėkite manimi“, o ne „Tikėkite į mane“!
 ■ Nesutikite žmonių išskėstomis rankomis – taip jiems lengviau bus jus nukryžiuoti.
 ■ Nemiga – tai dalia epochų, kuriose žmonės verčiami prieš daug ką užmerkti akis.
 ■ Žmogus prieš mašinas turi dar ir tą pranašumą, kad sugeba pats save parduoti.
 ■ Net jeigu kam nors plojame, reikia turėti takto jausmą.
 ■ Perprato gyvenimo pamoką: valgo iš svetimos rankos.
 ■ Pamišęs vėliavnešys – nusprendė, kad jis yra vėliava.
 ■ Kokios ryškios spalvos tų, kurie buvojo šešėlyje.
 ■ Nė vienas egiptiečių

sapnininkas man nepaaiškino, ką reiškia sapnuoti laisvę.
 ■ Blusos sėdi su liūtu narve, matyt, savo noru?
 ■ Velnias turi būti nuožmus – per mažai laiko jam skirta Evangelijose.
 ■ Neleisk susigniaužti širdžiai iki kumščio dydžio!
 ■ Kiekgi piruetų turi atlikti žmogus, kad kiti imtų aplink jį šokti!
 ■ Skausmingas procesas – žmogaus gimimas, ypač kai jis vyksta brandžiam amžiuje.

Parengė ir išvertė
Erikas Banys

S. J. Leco karikatūra, piešta Ježiu Švaicerio (Joteso). Apie 1960–66

Fukušimos jėgainėje užfiksuotas rekordiškai didelis spinduliuotės lygis

Žurnalistai su TEPCO darbuotojais prie 1-o (kairėje) ir 2-o reaktorių blokų.

Cunamio nuniokotos Fukušimos atominės jėgainės viename iš reaktorių išmatuotas rekordiškai didelis spinduliuotės intensyvumas, galintis greitai sugadinti į jį siunčiamus robotus. Šis nerimą keliantis faktas tapo dar vienu iššūkiu pastangoms uždaryti Ramiojo vandenyno pakrantėje esančią katastrofos ištiktą Japonijos elektrinę.

Vienoje 2-ojo reaktoriaus bloko vietoje spinduliuotės intensyvumas siekė 530 sivertų per valandą, ketvirtadienį nurodė elektrinę valdanti bendrovė „Tokyo Electric Power Co.“ (TEPCO), išanalizavusi vaizdus, nufilmuotus per atstumą valdomo roboto, nuleisto į iki šiol žemiausią lygmenį sugedusiam reaktoriuje. Netgi atsižvelgus, kad matavimų paklaida gali siekti 30%, nustatyta

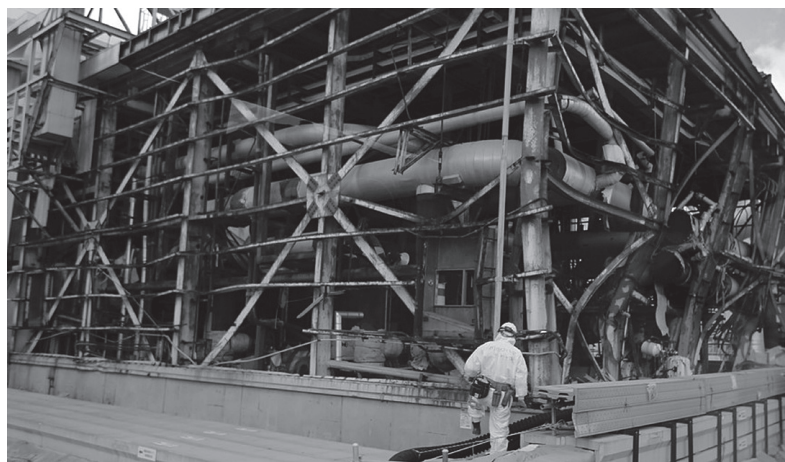
spinduliuotė buvo gerokai intensyvesnė negu ankstesnis rekordas – 73 sivertai per valandą, nustatytas jutikliais 2012 metais, nors ne taip giliai reaktoriaus bloke, pranešė TEPCO. Veikiamas 530 sivertų per valandą, TEPCO planuojamas panaudoti naujas robotas su vaizdo kamera tikriausiai išsijungtų greičiau negu per dvi valandas. Vis dėlto TEPCO nurodė, kad intensyviausia spinduliuotė buvo užfiksuota tik vienoje vietoje, o kitose nufilmuotose vietose ji buvo daug mažesnė. Bendrovė pridūrė, kad planuojamas kibernetinis zondas turbūt nebus greitai sugadintas, nes jis nebus ilgai laikomas intensyviausios spinduliuotės zonoje. Šis vikšrinis robotas su trimis vaizdo kameromis pritaikytas atlaikyti iš viso apie 1000 si-

vertų apšvitos dozė. TEPCO pabrėžė, kad spinduliuotė iš reaktoriaus į aplinką nepatenka.

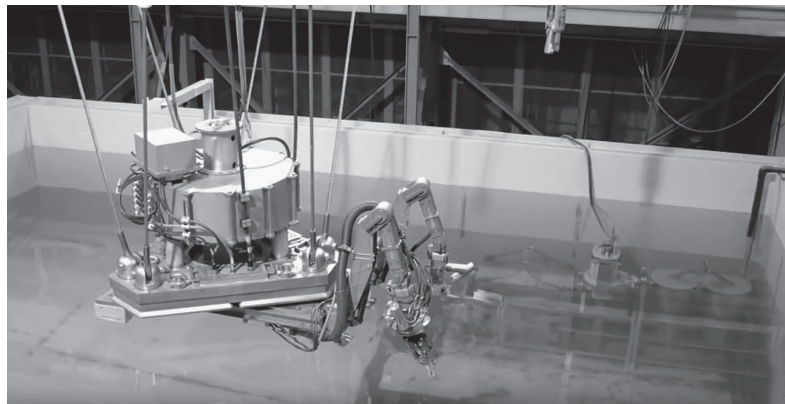
2011 m. kovo 11 d. vandenyno dugną supurtęs galingas žemės drebėjimas sukėlė milžinišką cunamio bangą, smogusią Japonijos šiaurinėje pakrantei. Per šią katastrofą žuvo arba dingo daugiau kaip 18 000 žmonių, o

dėl sugadintų aušinimo sistemų trijų Fukušimos jėgainės reaktorių masė išsilydė. Ši branduolinė avarija buvo didžiausia nuo 1986 metais įvykusios Černobylio katastrofos.

Japonijos vyriausybė gruodį nurodė, kad katastrofos likvidavimo projektas – įskaitant kompensacijas nukentėjusiems, jėgainės uždarymą

Darbininkas prie 3-io reaktoriaus statinio.

Vienas iš robotų, dirbančių Fukušimos reaktoriaus bloke.

ir aikštelės išvalymą – bendra kaina sieks 21,5 trilijono jenų (apie 190 mlrd. JAV dolerių arba 177 mlrd. eurų). Tikėtina, kad šis procesas tęsis dešimtmečius, nes dėl intensyvios spinduliuotės darbai vyksta lėčiau nei planuota.

TEPCO nurodė planuojanti per uždarymo darbus branduolinio kuro liekanų paieškomis naudoti robotus. Antrojo reaktoriaus viduje nufilmuoti vaizdai rodo, kad metalinės grotos po reaktoriaus sandariuoju korpusu, kuriame buvo įkrautas branduolinis kuras, nusmuko žemyn ir atvėrė apie metro pločio skylę. Vaizduose matomi juodi dariniai tikriausiai yra išsilydžiusių kuro strypų liekanos. Tikėtina, kad kuras išlydė sandariojo korpuso dugną ir pažeidė grotas, bet tiksliai priežastis dar nežinoma, penktadienį sakė TEPCO atstovas Tacuhiro Jamagišis (Tatsuhiro Yamagishi). „Tai galėjo sukelti branduolinis kuras, išsilydęs ir pratirpęs skylę (sandarijame) korpusė. Tačiau šiuo metu tai tėra hipotezė“, – sakė jis naujienų agentūrai AFP. „Esame įsitikinę, kad nufilmuoti vaizdai suteikia labai naudingos informacijos, bet dar turime ją išnagrinėti, nes tikrąją padėties viduje labai sunku nustatyti“, – aiškino jis.

lrytas.lt

Dulkes nupūtus: 1922 metų sausis-balandis

● **Korespondencijos. Azukarklinė, Dūkšto parapija.** Nors kartą reikia parašyti ir apie Azukarklinę. Didelis tai sodžius ir jaunimo nemaža, tik tamsus kap naktis. Kai nueina į Veličką ir nusigeria, tai sugrįžę namo vakaruškose taip susimuša, kad visas tvoras supiškina. Tenka tuomet kaltam, tenka ir nekal tam. Neseniai kliuvo muzikontui per galvą. Matyt, sodiečių padėjimas nepagerės, kol sau šviesą sems iš buteliuko. *Ten buvęs / Vilniaus garsas, 1922 01 21, nr. 4, p. 4–5*

● **Badaujančių sukilimas.** Gruodžio mėn. vidury iš Konstantinopolio į Sevastopolį atplaukė garlaivis su Amerikos milttais. Neturėdamas lėšų Krymo „Vnieštorgas“ priverstas buvo atsisakyti jų miltų, uždraudęs betgi pardavinėti privatiems asmenims.

Garlaivis rengėsi išplaukti į Batumį. Sužinoję apie tai badaujantieji darbininkai padarė sukilimą, reikalaudami leisti jiems pirkti tuos miltus.

„Čeka“ suspėjo prisirengti ir jos būriai sutiko ramius ir beginklius darbininkus kulkosvaidžiais. 15 žmonių liko nukauti ir keletas dešimčių sužeista, likusieji išsibėgiojo. „Tvarka“ įvesta, laivas išplaukė. Kaina duonai pakilo ligi 30 000 rublių svarui. / *Karys, 1922 01 19, nr. 3, p. 33*

● **Smulkmenos. Alkoholikai ir bitės.** Vienos Londono ligoninės daktarai visai netikėtai patyrė, kad bičių igėlimai labai gerai veikia prieš didžiausią žmonijos priešą – alkoholizmą. 5 žmonės, kurių 4 buvo prisiekusieji girtuokliai, gydėsi šioje ligoninėje nuo chroniško reumatizmo ir buvo bičių igėlimais išgydyti.

Gydymas buvo labai paprastas. Be didelio ligonių sveikatos pagerėjimo, daktarai nustebdami patėmijo, jog ligoniai išgijo ir iš kitos pusės: o būtent jie visai pradaro norą prie degtinės. Išėję iš ligoninės jie nei matyti degtinės negalėjo ir ilgą laiką nei vienas iš jų nelietė butelio, kurį anksčiau taip mėgdavo.

Daktarai tęsia toliau savo tyrinėjimus, kurie pasitvirtina visais punktais.

Kai kuriuose anglų sodžiuose yra įprotis įduoti girtuoklius bitėms gelti. Igėlimai, sako, priverčia juos apsidairyti ir grįžti prie pareigų pildymo. / *Vienšėdis, 1922 01 27, nr. 2, p. 30*

● **Lietuvos žinios. Plungė.** Gruodžio 3 d. Jazdaičių miške pilietis Zubavičius nukovė šer-

ną. Žemaičiuose tokie žvėrys begyvenę seniai. Mes jų nebeatsimename ir apie juos nežinome tik iš raštų. Turbūt iš kur nors yra atbėgęs. *Izidorius Bru tenis / Vienybė, 1922 01 04, nr. 1, p. 4*

● **Visokia žinė. Lavono špyrtus [spiritas].** Prie vienos našlės dirbo darbininkai prie trobos pagražinimo ir mistras [lenk. *mistrz* – meistras] sakė tai našlei, kad jo darbininkai privalantys degtinės dėl sienų nuvalymo. Našlė davė jiems špyrtaus, ale tąjį nevartojo jie dėl valymo, bet dėl „vidaus dalykų“, dėl pilvo. Po kelių dienų atėjo mistras vėl prie našlės ir sakė: „Mes norėtum dar daugiau to baltojo špyrtaus, nes darbas yra didesnis, kaip mes mislyjom.“ Našlė atsiliėpė: „Aš jums ale juk jau teip daug daviau, o tai viskas, ką aš turėjau. Būtent mano vyrs yra Amerikoje pasimiręs, o jo lavonas tapo į špyrtų įdėtas ir man atsiųstas. Aš tą špyrtą pasikavojau, idant jį sykį dar kam vartoti galėčiau!“

Na, čia spjaudėsi to špyrtaus gėrusieji nemenkai! / *Tilžės keleivis, 1922 01 07, nr. 3, p. 3*

● **Kauno kalėjime.** Jau iš anksto, prieš lapkričio 7, Kauno kalėjimo darbininkų politiniai kaliniai galvojo ir svarstė, kaip čia pasitikus 4 metų Spalių revoliucijos sukaktuvių paminėjimo šventę. Galų gale buvo nutarta: a) iš ryto iškabinti vėliavėles per langą; b) sudainuoti „Internacionalą“ ir „Kovoje jūs pražuvote, brangūs draugai“; c) einant pasivaikščioti pasipuošti raudonais banteliais; d) visą dieną praleist pasikalbėjimams apie visa, kas surišta su Didžiąja Spalių revoliucija. (...) *Vienas kalinių / Komunistas, 1922 sausis, nr. 1, p. 31*

● **Naujausios žinios. Islandija pripažino Lietuvą de jure.** Kaunas, Elta. Sausio 31 d. Islandijos konsulas Lietuvai p. Biering* įteikė mūsų užsienio reikalų ministeriui Islandijos vyriausybės raštą, kuriuo Islandijos vyriausybė pripažįsta Lietuvą nepriklausoma valstybe *de jure*. [* Danijos konsulas Erikas Byringas (1876–1964). XX a. pradžioje Islandijos autonomija sustiprėjo, Danijos karaliaus vietininko pareigybė buvo panaikinta, o 1916 Danija sutiko sudaryti Islandijos vyriausybę iš trijų ministrų. 1918 Islandija ir Danija sudarė asmeninę uniją su bendru karaliumi, Danijai perėjo gynybos ir užsienio reikalų kompetencija.] / *Lietuva, 1922 02 02, nr. 27, p. 1*

● **Lietuvos žinios. Telšiai.** Telšiuose yra žydų aukštoji Talmudo mokykla, kuri čia gyvuoja apie 50 metų. Mokslas padalintas į keturis kursus. Kiekvienas kursas pereinamas per du metus. Metuose du semestrai: pirmas semestras prasideda balandį ir baigiasi rugpjūtį, antras semestras prasideda spalį ir baigiasi kovą. Be to, esą dar keturios paruošiamos klasės. Jau prieš karą ši mokykla buvusi žinoma, nes visoje Rusijoje tebuvę vos penketas tokių mokyklų. Dabartiniu laiku Lietuvoje esanti jai lygi tik Kaune. Į šią mokyklą atvažiuoja mokyti iš Vokietijos, Rusijos, Lenkijos ir kitur. Dėstomoji kalba – hebrajų. Šią mokyklą baigę turi teisę būti rabinais. Kiti lieka šioje mokykloje profesoriais. Iš šios mokyklos kviečiami esą užimti mokyty rabinų vietas net Anglijoje ir Amerikoje. / *Tėvynės balsas, 1922 02 09–10, nr. 14, p. 3*

● **Lietuvos žinios. Plungė.** Narvaišių k. gyventojai nutarė už vogimą pašalinti iš savo kaimo vieną piliatį. Valsčiaus taryba tam pritarė. / *Laisvė, 1922 02 24, nr. 21, p. 3*

● **Lietuvos žinios. Salantai.** Aplink Salantus yra dideli durpių ir molio plotai. Yra tokių durpių sluoksnių, kad kasant žmogaus ūgio dugno nepasiektų. Taip pat yra molio labai gero. Salantiečiai rengiasi jau šiais metais pradėti eksportuoti durpynus ir molį. Salantai, statydami sau bažnyčią, pasistatė plytynčią ir išdegė naminiu būdu apie pusę milijono plytų. / *Laisvė, 1922 02 24, nr. 21, p. 3*

● **Lietuvoje. Negirdėtas mergos kerštas.** Išdagų kaime, Šakių apskr., gyveno šimtamargis* ūkininkas K. G., truputį prasilavinęs, truputį pacicilikėjęs, gerokas girtuoklis, na, ir paleistuvys. Dievas jį skaudžiai pabaudė, nes vienais metais palaidojo motiną, tris vaikučius ir pačią. Sirgo ir pats, bet dar išliko. Po tokių skaudžių bausmių ne tik nepasitaisė, bet dar liuosiau pradėjo gyventi. Gyveno paleistuvingai su savo tarnaitė, kuri tikėjosi paleistuvavimu savinį patraukti, kad su ja apsivestų. Bet jis apie tai nemanė ir tarėsi su kita, turtingesne. Sutartynos ėjo K. G. namuose. Per sutartynas gerokai įgėrė ir paūžę nuėjo gulti. K. G., kad ir su kita tarėsi, bet nepasimetė [nesiliovė] su tarnaitė paleistuvauti. Ta dabar prisirengė jam atkeršyti. Kada jis prie jos ėjo, ji su skustuvu

(britva) nupjovė jam kylį (vyrišką varpą). Kilo didžiausias klyksmas: paleistuvys, kraujais paplūdęs, šaukė nesavų balsu. Visi sukilo ir sužinoję, kas pasidarė, išsiskirstė savais keliais. Štai prie ko priveda girtuokliavimas ir paleistuvavimas! Išdykėlių teko gabenti, rodos, Kaunan. (*Iš „Tėvynės sargo“*)

[* Šimto ar daugiau margų žėmės savininkas. Užnemunėje margas apie 0,56 ha.] / *Darbininkas, 1922 03 05, nr. 9, p. 3–4*

● **Telšiai.** Šią žiemą p. Bitteris padirbo lengvas roges su burėmis, kuriomis daro bandymų Telšių Masčio ežere važinėti. Rogės bėga gana greitai; esant mažam vėjui važinėja vienas asmuo, dideliui – du, net trys. Paskutinėmis dienomis važinėja kasdien. Iki šiol Telšiuose tokių rogių niekas neturėjo. / *Laisvė, 1922 03 22, nr. 42, p. 3*

● **Lioliai.** Čia gyvena Vladas Labanauskas, labai stiprus. Jis viena ranka pakelia 2 pūdų [pūdas – 16,3 kg] ir jais ore išdaro įvairias štuksas. Ant krūtinės išlaiko 30 pūdų sunkumą. Dantimis sukranto pieštuko storumo vielą ir dantimis pakelia 12 pūdų sunkumą. Nuoga ranka perdaužia 4 pirštų storumo akmenį. Ant jo galvos sudėtas 3 plytas galima sumušti į šmočiukus, o jam nieko. 20 vyrų jo iš vietos nepastumia. Visų jo ypatybių ir neišvardysi. Reikia pastebėti, kad jis tebeina 17 metų, taigi gali dar labiau išaugti, nors ir dabar jau išrodo į tikrą atletą. Reiktų, kad atitinkamos srovės paimtų jį savo globon ir išauklėtų rimtą čempioną, kuriuo gal visa Lietuva galėtų girti. Dabar kažkoks Suchariovas pradėjo jį vežioti po miestelius, eksploatuodamas jaunas jo pajėgas. / *Trimitas, 1922 03 25, nr. 12, p. 12*

● **Korespondencijos. Riziškė, Tverėčiaus valsčius.** Dažnai čia bastosi lenkų kareiviai. Žinoma, atsineša su savimi ir degtinėlės. Tėvai nusilesę nesudraudžia jaunimo. Vakaruškoms ir bjaurioms dainoms nėra galo ir krašto. Tamsumas neapsakytas. Kad nors mergaitės daugiau sarmatos turėtų. Daugumas valgo bėralinę [bėralas – nevalyti, su pelais grūdai] duoną, kortomis lošia iš pinigų – nėra net galo. Pristigę pinigų lošia iš bulvių. Kad tik dykauti. *Žilė / Vilniaus garsas, 1922 03 26, nr. 10, p. 6*

● **Sudargas, Šakių apskr.** Bažnyčią išplėšė. Nakty iš kovo 3 į 4 d. į Sudargo parapijos baž-

nyčią išiplėšė piktadariai ir pavogė paausutą sidabrinę taurę su šv. sakramentais. Kovo 4 d. iš ryto prie bažnyčios durų rasta dviejų piktadarių pėdsakai. Vietos milicininkas J., būdamas didelis girtuoklis, atėjęs apžiūrėjo pėdsakus ir nuėjo į B. traktierį sušilti. Šilo jis ten tol, kol jo žmonelė už skverno neištempė į namus. *Tėvo sūnelis / Tėvynės sargas, 1922 04 14, nr. 15–16, p. 16*

● **Lietuvos žinios. Imbradas, Ežerėnų apskr.** Pavyzdingas dvarininkas. Mūsų valsčiuje Gričiūnų dvaro savininkas agronomas Ignas Žukauskas visos apylinkės neturtingųjų vaikus, kurių tėvai neturi kuom apauti ir leisti Imbrado pradinę mokyklon, mokina pas save ir tikrai lietuviškai. Nors ir pats nelabai moka lietuvių kalbą, sykiu mokindamasis jau kelias dešimtis vaikų išmokino rašyti, skaityti ir jei dar pridėsime, kad tie vaikai sulenkėjusių tėvų šiandieną gražiai kalba ir rašo, ir skaito lietuviškai, tai yra vienas didžiausių nuopelnų pono Igno Žukausko. Nežiūrint jau seno amžiaus, jis tyliai dirbuojasi Lietuvos piliečių naudai ir apšvietai. Garbė tokiems dvarininkams, kurie nesitolina nuo to krašto liaudies ir ją šviečia. / *Laisvė, 1922 04 19, nr. 63, p. 2*

● **Pavergtoji Lietuva. Vilniaus „prijungimas“ ir nuostabūs nuotyčiai.** Vilnius, Elta. Š. m. balandžio 19 d. Vilniuje buvo rengtasi iškilingai „prijungti“ Vilnių Lenkijai. Katedros aikštėje buvo parengta aukštiesiems Varšuvos svečiams aukštas specialiai parengtas tiltukas, kur „lauko Mišių“ metu buvo Pilsudskis ir svita. Mišias laikė Lenkijos primasas. Tik staiga pamaldų metu tiltukas sugriuvo su visa svita, tik vienas Pilsudskis, kurį laiką dar laikėsi ant kabančios lentos. Tai padarė didžiausio slegiančio ūpo į maldingųjų minią, kuriai šis įvykis darė stebuklo išpūdį. Bet tuo stebuklas dar nesibaigė: plevėsuojančios prie degančių žvakių vėliavėlės pradėjo degti smarkia liepsna ir net sudegė viena didelė vėliava. Miniose tas įvykis tuojau sukėlė įvairiausių aiškinimų. Vilniaus nusigandusios davatkos kalbėjo, kad jau jeigu net Pilsudskis neišsilaikė ant jų padaryto tilto, tai yra ženklas, kad ir Lenkija gali neišsilaikyti. / *Lietuvos žinios, 1922 04 27, nr. 48, p. 3*